

BRUNO VOLPI LISJAK

(Trst, 7. marec 1932 - Križ pri Sežani 15. marec 2025)

Bruno Volpi Lisjak (Trst, 7. marec 1932 – 15. marec 2025) je bil priznan slovenski pomorščak, raziskovalec, publicist in soustanovitelj Ribiškega muzeja tržaškega primorja.

Rojen je bil v Trstu v slovenski družini. Po končani osnovni in srednji šoli je študiral na pomorski trgovski akademiji v Piranu, kjer je leta 1951 diplomiral. Prvi oficirski izpit je opravil v Splitu, kasneje pa je moral v Italiji ponovno opravljati izpite, saj italijanske oblasti niso priznavale jugoslovanskih kvalifikacij.

Plul je po svetovnih oceanih kot ladijski strojnik in kapitan. Po devetih letih na morju je začel delati v tržaški ladjedelnici kot tehnični in komercialni vodja. Tam je sodeloval pri remontih in modernizaciji, zlasti sovjetskih ladij, kar mu je omogočilo, da je izkoristil svoje jezikovne sposobnosti (ruščina, slovenščina, italijanščina).

Po upokojitvi (1993) se je posvetil raziskovanju zgodovine pomorstva in ribištva Slovencev ob Tržaškem zalivu in objavil več del o ribištvu.

Leta 1973 je bil med ustanovitelji slovenskega pomorskega kluba Čupa v Sesljanu, v katerega je vključeval in vzgajal mlade v pomorskih veščinah.

Skupaj s Frankom Cossutto je leta 2000 začel zasnovo Ribiškega muzeja tržaškega primorja v Križu pri Trstu. Muzej, ki hrani enkratne eksponate in dokumente o obalni ribiški kulturi Slovencev, je bil odprt leta 2007.

Leta 2015 je, skupaj s Francom Cossutto, prejel odlikovanje medaljo za zasluge Republike Slovenije za zasluge pri razkrivanju pomena ribištva in pomorstva za slovensko zgodovino v Tržaškem zalivu ter pri gradnji in delovanju Ribiškega muzeja tržaškega primorja v Križu pri Trstu.

Fond sestavlja gradivo, ki ga je Bruno Volpi Lisjak zbiral kot pripravo za objavo svojih knjig in prispevkov. Večina dokumentov so fotokopije, pridobljene iz različnih arhivov. Za uporabo teh dokumentov je potrebno pridobiti dovoljenje ustreznega primarnega arhiva.

Začetne mape imajo naslov publikacije in njeno leto izida. Dokumenti se nanašajo na omenjeno publikacijo.

Fasc. 1

- 1) **La spettacolare pesca del tonno attraverso i secoli del Golfo di Trieste (1996)**
 - krtačni odtisi in osnutek platnice
 - dokumenti iz arhiva (fotokopije)
 - zapiski
- 2) **Uporaba vulkanske zemlje z otoka Santorina (1997)**

- Uporaba vulkanske zemlje z otoka Santorina za pomorske gradnje na vzhodnem in severnem Jadranu v času avstrijske oblasti : (iz Državnega arhiva v Trstu) / Bruno Volpi Lisjak. - Koper : [s. n.], 1997. - Str. 163-174 : ilustr. ; 29 cm (COBISS.SI-ID 1672940) (separat Annales)
 - Poročila in denarni promet pri uporabi vulkanske zemlje iz otoka Santorino za pomorske gradnje
 - zapiski
 - pomorska valada
 - Santorino
 - Pozzuoli – pozzolana
- 3) Na Kontovelu (2000)**
- dokumenti iz arhiva (fotokopije)
 - razni zapiski

Fasc. 2

- 4) Storia economica e sociale di Trieste (2001-2003)**
- računalniški izpis prispevka (La pesca)
 - pogodba, razni dopisi
 - osnutki in zapiski za prispevek v zborniku
- 5) Vonj po morju (2006)**
- računalniški izpis s popravki
 - založniška pogodba
 - razni zapiski, beležke in članki
 - Vonj po morju, besedilo na CD-ju
- 6) Tržaško morje 1 (2010)**
- razni članki, osnutki platnice
- 7) Tržaško morje 2**
- pogodbe z založbami, članki o knjigi, in predstavitev, intervjuji

Fasc. 3

- 8) Radovedni galeb (2012)**
- računalniški izpis s popravki
 - dokumenti, članki in razni zapiski
 - Ribiški muzej: izbor rib, foto M. Offizia (CD)
 - Ribiški muzej: foto Marko Habič, 3.6.2012 Ekspoziti v muzeju (DVD)
 - CD Radovedni galeb
- 9) Lo zoppolo Čupa del Golfo di Trieste e le piroghe (2013)**
- kartačni odtisi
 - osnutek ovoja
 - zapiski in članki

- CD o knjigi

10) Ribič Sardon (2015)

- računalniški izpis knjige s popravki
- računalniški izpis knjige s popravki, podnapisi slik,
- zapiski h knjigi
- članki
- risbe učencev osnove šole

11) Ruska flota dve leti v Trstu : zamolčana zgodovina Trsta / ladijski dnevnik Vladimirja B. Bronjevskega, 2016

- založniška pogodba
- zapiski morskoga oficera / V. B. Bronjevki - fotokopije publikacije v cirilici, nepop.
- zapiski, članki
- prevod v ital. (odlomek)
- zapiski za knjigo Ruska flota v italijanščini

Fasc. 4

12) Tuni in Slovenci (2018)

- pogodba z založbo Mladika, razno gradivo, članki

13) Novgorod - čupa

- priporočila za dokumentarni film Po sledih naših prednikov v Novgorodu: slovenska etnogenza
- članki v cir.
- zapiski
- Le piroghe dall'antichità a oggi e la čupa CD
- Tržaško morjeCD
- Novorodskaja oblast, 2000 (turistični vodnik)

14) Dokumenti iz arhivov

- zapiski, fotokopije dokumentov
- dokumenti pomorskih oblasti (fotokopije)

15) Dokumenti pomorskih oblasti (dokumenti iz arhivov, fotokopije)

- pogodbe
- razna potrdila
- prošnje in dovoljenja
- pristaniške gradnje
- spori, trgovanje,...
- razno

Fasc. 5

16) Članki in zapiski

- 17) Vabila in dopisi (1964, 1995-2019), pooblastilo za davčne zadeve, dopisi, vabila bez datuma)

Fasc. 6

- 18) Fotografije in razglednice o domačih ribičih, pomorstvu, o Trstu in okolici in drugih mestih, nektre z razlago (fotokopije) + DVD fotografije in razglednice
- 19) Fotografije
- fotografija očeta Ivana Lisjaka
 - za prvo knjigo o pomorskem ribištvu
 - tunolov
 - lov na tune (kopije orig.)
 - fotokopije ali kopije fotografij (Nabrežina, Devin, Barkovlje, Trst in okolica, druga mesta)
 - fotografije o ribištvu in portičih (Nabrežina, Križ) (fotokopije)
 - fotografije Edija Šelhausa? (Križ, Piran)
 - fotografije v bloku (Križ, Miramar, Nabrežina)
 - fotograf. zadnje tunare v Križu, nabrežinski ribič iz Nabrežine (90. leta 20. stol.)
 - fotografije obale v 90. letih 20. stol. (Devin, Sesljan, Nabrežina, Križ, Barkovlje, Miramar)
 - občni zbor Ribiškega muzeja 16. jun. 2003
 - zvd tržaške ozemlja (fotokopija) označen toponim Na Ščuku in fotografiji
 - 2 fotografiji slik Alojza Perka
 - razglednice z nošami S. Šantela
 - fotografije ladij (fotokopije)
 - ključek USB z digitaliziranimi fotografijami:
(foto E. Šelhaus 1946-1947, Križ, fotografije (Trst in okolica), fotografije BVL (Bruno Volpi Lisjak), ki niso v mapah, razglednice, razglednice prinesene 5. 11.14, rdeči album (fotografije)

Fasc. 7

- 20) Krtačni odtisi publikacij
- Mediteranski biseri (izšla z nasl.: Po valovih morja na nova obzorja : presunljive dogodivščine pomorščaka, Lj, 2020),
 - Očarljiva jegulja - prelomljen in grafično postavljen rokopis. Podatki na ov. so namišljeni. (preverila z založbo Mladika junija 2025). Knjiga ni izšla

Fasc. 8

- 21) Katalog Ribiškega muzeja v Križu (Trst) 1 (album s pridobitvenimi listi in fotografijami predmetov)
- 22) Katalog ribiškega muzeja v Križu (Trst) 2 (album s pridobitvenimi listi in fotografijami predmetov)

PODATKI O GRADIVU

vir

Gradivo je darovala vdova Bruna Volpija Lisjaka gospa Margarita Noskova

obseg

7 arhivskih škatel in 2 albuma (katalog Ribiškega muzeja)

stanje

v dobrem stanju

opombe

Večina dokumentov so fotokopije, pridobljene iz različnih arhivov. Za uporabo teh dokumentov je potrebno pridobiti dovoljenje ustreznega primarnega arhiva.

ključne besede

ribolov, ribištvo, ribiči, tune, Križ pri Trstu, Tržaški zaliv

bibliografija

COBISS (<https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/search?q=bruno+volpi+lisjak&db=cobib&sort=py&mat=allmaterials&max=100>)

avtor in datum popisa

Gabriela Caharija, Karin Mosetti - praksa Uni LJ
julij 2025